

 QÜESTIONA'T
QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Qüestiona't

Una mirada al currículum en perspectiva de gènere

Coeducació, educació sexual i perspectiva de gènere

Introducció

L'ordenació curricular de l'educació infantil es basa en un model competencial.

L'adquisició de les capacitats en clau competencial comporta la integració harmònica de coneixements provinents de diferents àmbits.

En acabar l'escolarització obligatòria, l'alumnat ha hagut d'adquirir aquestes competències en un grau suficient per incorporar-se a la societat com a ciutadans actius i assegurar els fonaments sobre els quals construiran el seu procés formatiu al llarg de la vida.

Prenent el currículum de l'educació bàsica vigent a Catalunya com a base, aquest document fa una interpretació extensiva de les capacitats en clau competencial que permeti abordar de manera orientativa diferents problemàtiques relacionades amb el gènere, l'educació sexual i la coeducació, perquè els centres les puguin concretar en funció de les seves necessitats i contextos.

En aquest document: *Com podem abordar les diferents capacitats des d'una perspectiva de gènere?*, s'ofereixen un seguit de preguntes, que puguin ajudar els equips educatius a qüestionar-se i a reflexionar sobre com abordar els diferents components curriculars en clau de gènere.

❁ QÜESTIONA'T
QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix1: Un infant que creix amb autonomia i confiança

Per desenvolupar les competències sota la mirada de la coeducació, l'educació sexual i la perspectiva de gènere, ens podem fer preguntes com:

- Quan treballem imatges de cossos, es té cura de com els presentem? Són cossos presentats com a normatius? Són sexuats o assexuats? Presenten trets racials? ...
- Estem atents als sentiments que transmetem als infants o al llenguatge que utilitzem quan parlem del propi cos o dels cossos dels altres?
- Es treballa la idea que el cos de les persones és diferent i únic per tal d'acceptar i valorar-ne la diversitat?
- Quines actuacions es tenen pensades per acollir un infant que es mostra en desacord amb el gènere que se li ha assignat en néixer?
- Es tenen pensades estratègies per potenciar que els nens i nenes tinguin la confiança i l'autoestima suficient que els permeti defensar i exposar les seves idees, creences i emocions?
- Intentem allunyar-nos de tabús i fomentem l'autoconfiança, acollint i celebrant la diversitat en compte d'invisibilitzar-la o menystenir-la?
- Per poder respectar-nos i respectar els altres és important conèixer les necessitats i els límits propis i dels altres. Què podem fer per potenciar que es mostrin aquestes necessitats i aquests límits?

COEDUCA'T

❁ QÜESTIONA'T
QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix1: Un infant que creix amb autonomia i confiança

- S'organitzen les tasques i càrrecs d'aula de manera que la seva repartició i assignació siguin igualitàries i equitatives en perspectiva de gènere?
- Com a equip docent, es tenen diferents expectatives en l'adquisició progressiva dels hàbits en funció del gènere dels nostres infants?
- Quines actuacions es tenen pensades per acollir un infant que es mostra en desacord amb el gènere que se li ha assignat en néixer?

COEDUCA'T

- Es tenen pensades estratègies per poder treballar amb els nostres infants l'adquisició d'hàbits saludables i responsables de manera individual, però també de forma cooperativa i col·lectiva.

❁ QÜESTIONA'T

QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix 2: Un infant que es comunica amb diferents llenguatges

Per desenvolupar les competències sota la mirada de la coeducació, l'educació sexual i la perspectiva de gènere, ens podem fer preguntes com:

- Com es reconeix davant dels infants el paper de les dones en l'àmbit de les matemàtiques, la ciència i la tecnologia? Presentem models femenins?
- Com s'evidencien algunes actituds preconcebudes que poden limitar l'accés de les nenes a les matemàtiques, la ciència i la tecnologia, a fi de canviar-les?
- En la resolució de problemes que apareixen en la vida quotidiana del grup classe es té present la diversitat en tota la seva gama de diversitat de gènere, cultural, social, etc.?
- Utilitzem una parla lliure d'estereotips i prejudicis pel que fa al gènere i ajudem els infants a utilitzar-la?
- Es promou la reflexió sobre els estereotips de gènere que poden aparèixer en els contes i la literatura infantil?
- Tenint en compte que els contes ofereixen una representació simbòlica de la realitat, vetllem per ampliar el ventall de relats amb diversitat de protagonistes, de manera que visibilitzem diferents gèneres, actituds, emocions, etc.?
- Es presenten contes, cançons, imatges i il·lustracions que incloguin diversitat de cossos? I diversitat de gèneres?

COEDUCA'T

❁ QÜESTIONA'T

QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix 3: Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat

Per desenvolupar les competències sota la mirada de la coeducació, l'educació sexual i la perspectiva de gènere, ens podem fer preguntes com:

- Durant el dia a dia a l'escola procurem que les tasques de cura, afecte i sosteniment de la vida s'entenguin com a rellevants i es reparteixin equitativament?
- Es promouen diàlegs i propostes on oferim una visió àmplia, respectuosa i acollidora de la convivència, tenint en compte la diversitat de models familiars?
- Quan juguem simbolitzant diferents rols familiars, professions, oficis, etc, observem i intervenim sota una mirada de gènere en les diferents interaccions que es poden donar durant el joc?
- Tenim present com s'han repartit tradicionalment les professions associades als estereotips de gènere i s'hi reflexiona treballant la capacitat crítica amb els infants?
- S'estableixen diàlegs, s'ofereixen propostes i se satisfan curiositats al voltant de la reproducció humana i la sexualitat?
- S'acostuma a reflexionar sobre alguns dels continguts relacionats amb els estereotips de gènere que arriben als infants a través dels mitjans de comunicació, les xarxes socials, les pel·lícules infantils, etc.?

COEDUCA'T

❁ QÜESTIONA'T

QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix 3: Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat

COEDUCA'T

- Com es treballa el reconeixement d'actituds agressives entre els infants per poder desenvolupar habilitats personals d'autoprotecció?
- Quines accions s'emprenen per desenvolupar marcs de convivència més respectuosos i equitatius entre els diferents gèneres?
- Es treballa la importància de distingir les situacions que generen benestar i sensacions agradables de les que no en generen a fi d'ajudar a prevenir situacions de risc?
- Es treballa l'expressió de límits i la gestió de la frustració aprenent a dir Sí i a dir No? I a respectar el Sí i el No dels altres?

❁ QÜESTIONA'T

QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix 4: Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta

Per desenvolupar les competències sota la mirada de la coeducació, l'educació sexual i la perspectiva de gènere, ens podem fer preguntes com:

COEDUCA'T

- Es promouen relacions a l'aula que provoquin reflexió entre els infants sobre l'equitat de gènere?
- Es presenten uns materials prou rics i variats, pensant en la diversitat d'infants que hi ha a la classe?
- Davant del joc, es respecta i promou la llibertat d'elecció dels infants davant dels diferents materials, sense prejudicis de gènere?
- Es provoquen situacions on aparegui la interacció, el diàleg igualitari i la cooperació com a estratègies d'aprenentatge?
- Pensant en la prevenció de les violències de gènere, es fomenten i es valoren les conductes que apareixen a l'aula basades en l'amistat, l'afecte i el bon tracte?
- Es reflexiona en el claustre i cicle sobre com hem de distribuir els espais perquè aquests siguin equitatius sota una mirada lliure d'estereotips de gènere?
- Es donen, de manera natural o provocada, situacions a la classe on puguem parlar de la importància i riquesa que aporten les diferències? I de la importància de ser com som cadascú de nosaltres?

❁ QÜESTIONA'T
QÜESTIONS PER A LA REFLEXIÓ

Eix 4: Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta

COEDUCA'T

- Es produeixen distribucions equitatives dels papers atorgats en el joc simbòlic, lliure, motriu i sensorial?
- S'ofereixen propostes de recuperació, valoració i difusió de l'experiència i la saviesa tradicional de les dones?
- Es destaquen i valoren de forma rellevant i positiva els personatges infantils que representin valors solidaris i equitatius?
- Es promou el respecte cap a la manera de ser, els gustos, les formes d'expressar-se i les aficions de tots els infants?

